



Definice

- **ZÁKLADNÍ VAKCÍNY**
 - Doporučené pro všechny kočky: **feline panleukopenia (FPV)**, **feline herpesvirus-1 (FHV-1)** a **feline calicivirus (FCV)**
- **DALŠÍ VAKCÍNY (Doporučené vs. nedoporučené)**
 - Pouze v případě zvýšeného individuálního ohrožení pro jedince: **vzetklina, feline leukemia virus (FeLV), feline immunodeficiency virus (FIV), Chlamydia felis, Bordetella bronchiseptica, feline infectious peritonitis (FIP) a dermatophyte**
- **Živé oslabené vakcíny (atenuované)**
 - Upravené kmeny vakcinálních, živých, laboratorně pěstovaných virů, popř. bakterií.
 - Panleukopenia, herpesvirus-1 calicivirus, Chlamydia felis, Bordetella bronchiseptica
- **Usmrcené (inaktivované) vakcíny**
 - Čištěné suspenze usmrcených (nemoc nevyvolávajících) virů nebo bakterií.
 - Panleukopenia, herpesvirus-1, calicivirus, FeLV, FIV, Chlamydia felis, rabies, dermatophytosis
- **Rekombinované vakcíny**
 - Moderní očkovačí látky. Jsou připravovány zavedením genů kódujících tvorbu částic vakcíny do kvasinek, určitých bakterií nebo tkáňových kultur, které pak samy produkují tyto částice, potřebné pro vznik imunity.
 - Rabies, iFeLV

Vakcinace koček v CHS

- **Panleukopenia (FPV - parvovirus)**
 - K nákaze dochází při pozření viru - nejčastěji z míst, kde jiná nakažená kočka defekovala. Virus zůstává v prostředí aktivní velmi dlouho a jedinou možnou cestu, jak proti němu úspěšně kočku chránit, je očkování. Klinicky se nemoc projevuje zvracením, průjmami, malátností, teplotou, apatií, v některých případech onemocnění končí úhynem. Nejnáchylnější jsou koťata.
- **Herpesvirus-1 (FHV-1) & Calicivirus (FCV)**
 - K nákaze dochází kontaktem s nakaženou kočkou, při používání stejných misek apod. Klinicky se onemocnění projevují kýčáním, výtokem z nosu a očí, zánětem spojivek, zánětem dásní. Po nakažení se některá zvířata uzdraví sama, jiná potřebují léčbu. Nicméně i poté mohou být nosičem nemoci až po dobu jednoho roku. Doporučuje se očkovat všechna zvířata. I když tato vakcína nechrání všechna zvířata tak 100% jako vakcína proti panleukopenii, vždy způsobuje mírnější průběh onemocnění

Chovné kočky

- **Nízké riziko**
 - 2 dávky, 3-4 týdny od sebe
- **Vysoké riziko**
 - FHV-1 a FCV vakcinace každé 1–2 roky. Živé oslabené vakcíny nastolí rychlejší ochranu. Bi nebo multivalentní FCV vakcíny poskytují širší ochranu než jen jednodmenové vakcíny.
 - V případě, že kočky plně naočkované kočky v CHS onemocní FCV, doporučuje se vyměnit výrobce vakcíny s jinými kmeny.

Kořata

- **Nízké riziko**
 - První vakcinace od věku 6 týdnů, poté přeočkovat každé 3–4 týdny do věku 16–20 týdnů.
- **Vysoké riziko**
 - První vakcinace od věku 4–6 týdnů, poté přeočkovat každé 3–4 týdny do věku 16–20 týdnů.
- **Endemické onemocnění horních cest dýchacích**
 - První vakcinace od věku 3–4 týdnů (pouze **inaktivovaná** FHV-1, FCV) pro rychlé nastoupení ochrany. Následně pokračovat živou oslabenou vakcínou proti FPV, FHV-1, FCV každé 2–3 týdny až do věku 16–20 týdnů. Nepoužívat FPV vakcíny u mladších 4 týdnů kvůli riziku due to cerebelární hypoplazie nebo klinické panleukopenie. Kořata mohou být také očkována kolem či během kastrace aniž by to ohrozilo jejich serologickou reakci.

Těhotné a kojící kočky

- Chovné kočky by měli být vakcinované před krytím. Výhody vakcinace mohou v některých případech převážit rizika spojená s vakcinací v případech endemické nákazy. I přestože tyto vakcíny nejsou licencované pro tyto případy, vakcinace použitá v počátku těhotenství může ochránit chovnou kočku a poskytnout dostatek mateřských protilátek pro její kořata během prvních týdnů života. V případě inaktivované vakcíny nebyl v jedné studii prokázán nárůst v počtu potratů.
- U březích koček by měl být brán ohled na rizika nákazy FPV versus rizika z vakcinace. Chovné kočky mohou být vakcinovány proti FPV během laktace v případě, že výhody převáží rizika spojená s vakcinací.

Další vakcinace

- **FeLV**
 - 2 dávky, 3-4 týdny od sebe, první vakcinace od 8 týdnů věku.
 - Pouze v případě zvýšeného rizika nákazy. Před vakcinací je nutné zjistit zda-li má kočka negativní antigen test na FeLV. Vakcinace není náhradou za testování koček. V případě, že kočka nemá volný přístup ven a CHS neposkytuje krytí či nekryje své chovné kočky mimo CHS, není vakcinace nutná.
- **Vzteklina**
 - 1 dávka, ne dříve než ve 12 týdnech
 - V ČR momentálně není povinná vakcinace koček na vzteklinu. Vzteklina je nutná pouze při překročení hranic a doporučuje se v případě koček, které mají volný přístup ven.
 - 1. přeočkování po 1 roce a poté každé 2-3 roky dle doporučení výrobce.

Vzteklina

- **Kočka starší 12 týdnů musí být platně očkována proti vzteklině.** Cestovat může zvíře až 21 dní po jeho provedení nebo v případě přeočkování, které proběhlo ještě v době platnosti předchozího očkování, může cestovat hned. Při očkování proti vzteklině musí být již zvíře označeno. Členské státy EU mohou udělit z povinného očkování proti vzteklině výjimku u mláďat mladších 12 týdnů, která nebyla očkována i u zvířat mezi 12 až 16 týdnů, která očkována již byla, ale očkování není ještě platné (neuběhla 21 denní lhůta). Podmínky pro udělování výjimek a přehled států EU, které je udělují, naleznete zde:
- http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/young_animals_en.htm

Vzteklina - NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 576/2013

Článek 7

- Výjimka z povinného očkování proti vzteklině pro mladá zvířata v zájmovém chovu:**
1. S výhradou odstavce 2 mohou členské státy povolit, aby na jejich území byla v rámci neobchodního přesunu z jiného členského státu přemístěna zvířata v zájmovém chovu, která jsou:
- a) buď mladší dvanácti týdnů a nebyla očkovaná proti vzteklině;
 - b) nebo ve věku mezi dvanácti a šestnácti týdny a byla očkovaná proti vzteklině, ale ještě nesplňují požadavky na platnost
2. Povolení uvedené v odstavci 1 lze udělit, pouze pokud:
- a) buď majitel, nebo oprávněná osoba předloží podepsané prohlášení, že daná zvířata v zájmovém chovu nepříšla od narození až do okamžiku neobchodního přesunu do styku s volně žijícími zvířaty druhů vnímavých ke vzteklině;
 - b) nebo jsou daná zvířata v zájmovém chovu přemísťována společně se svou matkou, na které jsou dosud závislá, a z identifikačního dokladu provázejícího jejich matku vyplývá, že před jejich narozením byla očkovaná proti vzteklině v souladu s požadavky na platnost

Vzteklina

Austria	Yes	Ireland	No
Belgium	No	Italy	No
Bulgaria	Yes	Lithuania	Yes
Cyprus	No	Luxembourg	Yes
Czech Republic	Yes	Latvia	No
Germany	No	Malta	No
Denmark	Yes	Poland	No
Estonia	Yes	Portugal	No
Spain	No	Romania	Yes
Finland	Yes	Sweden	No
France	No	Slovenia	Yes
United Kingdom	No	Slovakia	Yes
Greece	No	Switzerland	Yes
Croatia	Yes	The Netherlands	No
Hungary	No	Norway	No

Další vakcinace

- ***Bordetella bronchiseptica* a *Chlamydomphila felis***
 - V případě, že tyto patogeny byly v CHS dříve prokázány laboratorní diagnostikou (např. PCR), doporučuje se jejich vakcinace.
 - ***Chlamydomphila*** – první dávka od 9 týdnů věku, poté přeočkování za 2–4 týdny.
 - ***Bordetella bronchiseptica*** – pouze jedna dávka od 4 týdnů věku (intranasálně). Názory na bezpečnost vakcinace u březích a kojících koček a kotat' mladší 4 týdnů se liší, ale obecně není doporučováno.

FISS – Postvakcinační sarkom

Courtesy of Albert Lloret

FISS – Postvakační sarkom

- Tumor z měkkých tkání (kůže, podkoží, sval), který může vzniknout u kočky na místě předchozí vakcinace.
- Protože je většina koček vakcinována do oblasti mezi lopatky nebo na bok, většinou se vyskytuje v této lokalitě.
- Diagnostika:
 - Biopsie a histopatologické vyšetření
 - Pravidlo 3-2-1 pro biopsii
 - Bulka přetrvává i po 3 měsících od vakcinace nebo
 - je větší než 2 cm v průměru, nebo
 - Se zvětšila po 1 měsíci od vakcinace
- Léčba
 - Chirurgie – náročná kvůli lokalitě

Místo vakcinace

FPV, FHV-1, FCV pod pravý loket

Courtesy of Dr Susan Little

FeLV pod levé koleno

Courtesy of Dr Susan Little

